

EDİTÖRÜN NOTU

Cumhuriyetin ikinci yüzyılına girdiğimiz bugünlerde, köklü bir arkeoloji geleneğine sahip ülkemizin arkeoloji yayıncılığında uzun bir süredir yer edinen, TÜBA-AR Dergisi'nin 33. sayısını sizlerle paylaşmaktan mutluluk duymaktayız. Cumhuriyetin kuruluş felsefesinde üretimde yerli, bilimde evrensel bir yaklaşım benimsenmiştir. İlk sayısından itibaren bilimin evrenselliği ilkesine bağlı kalarak yayın hayatına devam ettiğimiz derginin son sayısında Anadolu'nun farklı coğrafyalarından, uzak ya da yakın geçmişimize dair makaleleri bir araya getirdik.

Kentleşme ve sanayinin hızla büyüdüğü, kırsal alanların arkeolojik olarak yeterince araştırılmadığı dikkate alındığında yüzey araştırmalarının önemi bir kez daha görülmektedir. Nitekim bu sayının ilk makalesi Karaman Prehistorik Yüzey Araştırması Projesi kapsamında keşfedilen Akoluk Mağarası'dır. Yazar mağara çevresindeki buluntulardan yola çıkarak tarihöncesine ait olabileceğini önerdiği mağara resimleri son yıllarda bu alandaki ivmenin önemli göstergeleri arasında sayılır. Küllüoba'nın İlk Tunç-Orta Tunç Çağı Geçiş Dönemine tarihlenen bir grup boyalı çanak çömleğin ele alındığı makalede malzeme grubu form ve işlevleri bakımından ele alınmış ayrıca söz konusu çanak çömleğin bölgeler arası ilişkiler bağlamındaki yeri de değerlendirilmiştir. Yine tarihöncesi dönemi, Arslantepe'deki Son Kalkolitik Dönem konut yapılarını konu alan bir diğer makalede, yazarlar Güney Mezopotamya'da ilk devletin temellerinin atıldığı Uruk Dönemi'nin öncesinde, Anadolu'da devletleşmeye giden sürecin ilk izlerini, yerleşimin konut alanları üzerinden değerlendirmektedir. Bitlis-Eski Ahlat Şehri'nde son yıllarda yapılan kazılar Ortaçağ yerleşimin altında, bölgede daha önce bilinmeyen bir İlk Tunç Çağı yerleşimini ortaya çıkarmıştır. 33. sayıda yer alan bu makalede, bölge için tipik Karaz kültürünü yansıtan bulguların yanı sıra bu kültürün yayılım alanı içinde bilinmeyen yerel çanak çömlek ele alınmakta bölgenin tarihöncesine ilişkin yeni bulgular tanıtılmaktadır. Keraitai antik kentinin savunma yapılarının tanıtıldığı makalede ise Pisidia Bölgesi'nin dağlık bir kenti olan yerleşimde Hellenistik-Roma İmparatorluk Dönemi'ndeki siyasi ve askeri politikaların mimariye yansımaları ortaya konmuştur. Yazıda kentin savunma planının ortaya konulması, savunmayı oluşturan sur, kule, kapı gibi birimlerin mimari ve askeri özelliklerinin tanımlanması, kent savunmasının tarihsel kimliğinin belirlenmesi gibi konular tartışılmaktadır. Hellenistik Dönem'in başında yeniden kurulan Smyrna kentinin koroplastik üretiminin en karakteristik gruplarından biri olan Grotesk figürinler ve onlarla benzer bir ikonografiye sahip bereket ve doğurganlık kavramları ile ilişkilendirilen Baubo figürinlerini ele alan makalede kentin sosyal ve inanç dünyasına dair değerlendirmelere yer verilmiştir. Yaşadığımız coğrafyada yüzeyde görülebilen anıtsal duvarlarıyla çok sayıda kaleye bulunmasına rağmen bu alandaki araştırmalar oldukça sınırlıdır. Saros Körfezi'nin kuzey kıyısında bulunan Mecidiye Kalesi'nin ele alındığı makalede kalenin fotogrametrik belgelemesine yer verilmiş, çevredeki diğer lokaliteler ile tarihi kayıtlardan yola çıkarak İbrice yerleşimi ve limanı ile ilişkisi değerlendirilmiştir. Ayrıca mimari öğeler ve çevreden bilinen buluntular sayesinde kaledeki ilk yerleşimin Hellenistik-Roma Çağlarına kadar uzanan geçmişi ele alınmıştır. Son olarak Eski Bir Aşk Hikayesinin Transferi isimli makalede yazar Balatlar Kilisesi'nde çok sayıda örnekle temsil edilen ve bir Çin motifinden esinlenerek İngiltere fabrikalarında üretilmiş, Willow-Pattern/Söğüt Ağacı deseninin görüldüğü porselenler konu edinilmiştir.

Yukarıda derlemeye çalıştığımız gibi, konu edindiği dönemler ve coğrafi dağılımıyla büyük bir çeşitlilik sunan bu makalelerin yayına hazırlanma sürecinde katkısı bulunan tüm meslektaşlarımıza ve TÜBA-AR Dergisi ekibine teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Necmi KARUL
Editör

EDITOR'S NOTE

As we welcome the second century of the Republic of Türkiye, we are so honored to share with you the 33rd issue of the TÜBA-AR Journal, which has long been a part of archaeological publishing in Türkiye, a country with a deep-rooted tradition of archaeological research. The founding philosophy of the Republic of Türkiye has always had a local approach in production, however, a global approach in science. In the latest issue, we brought together articles from different parts of Anatolia about our distant or recent past, sticking to the principal of science being universal as always since the first issue.

Considering the fast widespread of urbanization and industrialization, on the other hand insufficient archaeological investigation of the rural areas, the importance of surveys is evidently strong. One of the recent proofs of the growth of data on this field is reflected by the first article in this issue is about the Akoluk Cave, discovered within the Karaman Prehistoric Survey Project. The cave paintings found in the Akoluk Cave are suggested to date back to prehistoric times by the author who associates them with the archaeological findings around the cave. The second article includes study of an assemblage of painted pottery from the Early Bronze-Middle Bronze Age transition layer at Küllüoba. The published material is analyzed according to their shape and function, and evaluated with a scope of their wider interregional implications. In another article on the Late Chalcolithic residential buildings at Arslantepe, the authors evaluate the first traces of the process leading to statehood in Anatolia before the Uruk Period, when the foundations of the first state in Southern Mesopotamia were laid. Excavations at the ancient city of Ahlat in Bitlis have uncovered a previously unknown Early Bronze Age settlement beneath the medieval settlement. Another article published in Issue 33 presents new discoveries on the prehistoric period of the region, including the Karaz culture, which is characteristic for this area, as well as local pottery, which is absent in the area of distribution of this culture. In the article on the defensive structures of the ancient city of Keraitai which is a mountain city of the Pisidian region, the reflection of the political and military policies of the Hellenistic-Roman Imperial Period on the architecture of the settlement is revealed. The article discusses issues such as the defense plan of the city, the definition of the architectural and military characteristics of units such as walls, towers, and gates, and the historical identity of the defense system. The next article in this issue discusses the grotesque figurines, one of the most characteristic groups of the coroplastic production of Smyrna, which was reestablished at the beginning of the Hellenistic period, and the Baubo figurines, which have a similar iconography and are attributed to the concepts of abundance and fertility. Although there are many castles with monumental walls visible on the surface of the geography that we live in, research in this field of study is quite limited. In the article about Mecidiye Castle on the northern shore of the Saros Gulf, photogrammetric documentation of the castle is included and its relationship with the settlement and the port of İbrice is evaluated based on other localities in the vicinity and historical records. In addition, the architectural elements and finds known from the surrounding area have been used to trace the history of the earliest settlement in the castle, dating back to the Hellenistic-Roman period. In the final article with the title, The Transfer of an Old Love Story, the author discusses the porcelain with the willow tree pattern, inspired by a Chinese motif and produced in factories in England, of which there are numerous examples in the Balatlar church.

With our effort to sum up the articles published in this issue above, we would like to thank all our colleagues and the TÜBA-AR Journal team for all their contributions to the publication of articles presenting great diversity of different periods and geographical settings.

Prof. Dr. Necmi KARUL
Editor